

Jurbarko rajono savivaldybės administracijai

DĖL GIRDŽIŲ HIDROELEKTRINĖS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2012-10-19

l 2012-10-17 Nr. R4-15-2800

Informuojame, kad atsižvelgiamo į Jurbarko rajono savivaldybės administracijos rašte 2012-10-19 Nr. R4-15-2800 pateiktą pastabą dėl Girdžių hidroelektrinės poveikio aplinkai vertinimo programos (toliau – PAV programa) ir papildome PAV programą Jūsų rekomenduojama kraštovaizdžio vizualinės taršos mažinimo alternatyva (hidroelektrinės pastatą iš dalies irenkti po žeme).

PAV programos 5.4 skyriuje (žr. pridedamą papildytos Girdžių hidroelektrinės poveikio aplinkai vertinimo programos 5 skyrių) prie numatomų imtis priemonių gyvenamajai ir rekreacinei aplinkai išsaugoti įtraukta priemonė:

- siekiant sumažinti kraštovaizdžio vizualinę taršą bus svarstoma galimybė hidroelektrinės pastatą iš dalies irenkti po žeme (priemonė įtraukta atsižvelgiant į Jurbarko rajono savivaldybės administracijos rašte 2012-10-19 Nr. R4-15-2800 pateiktą pastabą).

Prašome savo raštu pateikti išvadą, kad Girdžių hidroelektrinės poveikio aplinkai vertinimo programa su Jūsų institucija suderinta.

PRIDEDAMA: papildytos Girdžių hidroelektrinės poveikio aplinkai vertinimo programos 5 skyrius, 2 lapai.

Alvydas Žibas
PAV dokumentacijos rengėjas

tel. 8-614-25057,
e-paštas alvydas.zibas@asul.lt

Aleksandro Stulginskio universitetas
Studentų g. 11, LT-53361,
Akademijos msil., Kauno raj..

5 INFORMACIJA APIE GALIMO POVEIKIO APLINKAI ŠALTINIUS

5.1 Atliekų susidarymas

Planuojamos ūkinės veiklos vykdymo metu nesusidarys reikšmingi atliekų ar teršalų kiekiei hidroelektrinės statybos ar eksploatacijos metu.

Hidroelektrinės statybos metu bus kasamas gruntas, statomi hidrotechnikos statiniai. Esamų hidrotechnikos statinių elementų griovimo metu, statybos darbų metu gali susidaryti ne daugiau kaip iki 5 m^3 statybinių atliekų (kiekis bus patikslintas rengiant techninį projektą), kurios bus sutvarkomos teisės aktų nustatyta tvarka. PAV ataskaitoje bus nurodytas patikslintas atliekų kiekis ir jų tvarkymo būdas.

5.2 Informacija apie pavojingų ir radioaktyvių medžiagų naudojimą ir saugojimą

Pavojingų ar radioaktyvių medžiagų nebus naudojama ar saugojama.

5.3 Veiklos sukeliamas triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma, jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė

Hidroagregatai kelia triukšmą ir vibraciją (netinkamai išcentravus ar esant kavitacijai), todėl hidroelektrinės pastatuose turi būti naudojamos specialios triukšmą izoliuojančios medžiagos, o hidroagregatai įrengiami naudojant vibraciją gesinančias gumines detales. Eksploatuojant objektą triukšmo lygis turės neviršyti normatyviniuose dokumentuose nurodytų leistinų reikšmių. Analogiškų objektų patirtis rodo, kad hidroelektrinės pastato išorėje triukšmo praktiskai nėra.

Hidroelektrinės pastato apšvietimas bei skleidžiama šiluma, elektromagnetinė spinduliuotė nėra itin reikšmingi galimo poveikio aplinkai šaltiniai.

5.4 Informacija apie galimą poveikį gyvenamajai ar rekreacinei aplinkai ar gyventojų sveikatai

Planuojamos ūkinės veiklos atveju, kai žeminių užtvanka su pertekliaus vandens pralaida ir tvenkinys jau yra įrengti, hidroelektrinės statyba sukels trumpalaikius nepatogumus gyventojų gyvenamajai bei rekreacinei aplinkai (bus perkasta žeminių užtvanka ir jos ketera einantis kelias, bus laikinai pažemintas vandens lygis tvenkinyje, apsunkintas praėjimas prie upės). Preliminariai numatoma, kad bus imtasi tokų poveikio gyvenamajai ir rekreacinei aplinkai bei gyventojų sveikatai išvengimo priemonių.

- hidroelektrinės statybos darbus įvykdyti kaip įmanoma greičiau, per vieną sezoną;
- vandens lygį tvenkinyje žeminti griežtai prisilaikant leistinų vandens lygio pažeminimo per parą reikšmių;
- darbų vykdymo zoną aptverti įspėjančiomis apsauginėmis juostomis, pastatyti įspėjančiuosius ženklus ir apsaugines tvoreles transporto priemonėms;
- žmonių laikinam praėjimui per prakastą užtvanką numatoma įrengti lengvų konstrukcijų tilteli;
- laikinai, kol bus prakasta žemių užtvanka nukreipti automobilių eismą aplinkiniu keliu;
- pabaigus vandens paėmimo įrenginio bei vamzdyno įrengimo darbus, atstatyti užtvankos masyvą, jos ketera einanti kelią su asfalto danga, atstatyti žmonių ir automobilių eismą;
- pabaigus hidroelektrinės pastato statybą, sumažinti jo vizualinę taršą panaudojant tinkamas pastato spalvas, augalus;
- siekiant sumažinti kraštovaizdžio vizualinę taršą bus svarstoma galimybė hidroelektrinės pastatą iš dalies įrengti po žeme (*priemonė jutraukta atsižvelgiant į Jurbarko rajono savivaldybės administracijos rašte 2012-10-19 Nr. R4-15-2800 pateiktą pastabą*).

Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos rengimo metu bus numatyta dar daugiau papildomų, vietos bendruomenei tinkamų poveikio gyvenamajai bei rekreacinei aplinkai bei gyventojų sveikatai išvengimo priemonių bei kompensacinių priemonių.

Gyventojų sveikatai tiesioginio neigiamo poveikio planuojama ūkinė veikla neturės.

5.5 Gaisrų ar kitų ekstremalių situacijų (avarijų) tikimybė ir jų prevencija

Kiekvienoje hidroelektrinėje dėl ten esančios elektromechaninės įrangos yra teorinė tikimybė kilti gaisrui ar avarijoms. Todėl hidroelektrinės pastatas statomas iš nedegių medžiagų, nuo tiesioginio žaibo apsaugoti naudojami smaiginiai žaibolaidžiai, įvairių įtampų įrenginiams įžeminti hidroelektrinėje įrengiamas bendras įžeminimo kontūras. Hidroelektrinėse naudojamos įvairios apsaugos, valdymo ir signalizacijos sistemos, galimų gaisrų gesinimui turi būti numatytos gaisrų gesinimo priemonės.

Potvynių vandens praleidimui naudojama jau esanti pertekliaus vandens pralaida.

Vandens lygis tvenkinyje bus pažemintas laikinai (tik įrengiant vandens paėmimo iš tvenkinio įrenginį bei vamzdyną, kuriuo bus praleidžiamas vanduo per užtvankos masyvą iki hidroelektrinės), o tvenkinio pradžioje (ties Mituvos upės įtekėjimu) vandens lygio pažemėjimas bus nežymus. Todėl laikinai, kol vandens lygis tvenkinyje bus pažemintas, vandenį gaisrų gesinimui galima būtų paimti nuo tilto tvenkinio pradžioje (žr. 5.1 pav.), jei tai tinkama gaisrų gesinimo technikai.

Jurbarko rajono savivaldybės administracijai

DĖL GIRDŽIŲ HIDROELEKTRINĖS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2012-10-09
| 2012-09-19 Nr. R4-15-2588

Informuojame, kad gavome Jurbarko rajono savivaldybės administracijos rašte 2012-09-19 Nr. R4-15-2588 pateiktas pastabas dėl Girdžių hidroelektrinės poveikio aplinkai vertinimo programos (toliau – PAV programa) ir teikiame savo atsakymus į jas.

1. Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2000, Nr. 39-1092, Žin., 2005, Nr. 84-3105) (toliau – PAV įstatymas) 7 straipsnio 15 punktas nustato:

„15. „*Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas)* gali pradėti poveikio aplinkai vertinimą be atrankos procedūros“.

Todėl visos Jūsų rašto 1 punkte išdėstytoje pastabos, susijusios su atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo bei su visuomenės informavimu apie atrankos dėl poveikio vertinimo išvadą neturi pagrindo.

Jums pateiktos PAV programos 1.I poskyryje patiekta informacija apie ankstesnį Girdžių hidroelektrinės poveikio aplinkai vertinimo procesą ir sprendimą dėl veiklos leistinumo, o 1.2 poskyryje – informacija apie dabar atliekančią Girdžių hidroelektrinės poveikio aplinkai vertinimo procesą sąlygojusias aplinkybes. Pastarajame PAV programos poskyryje minima, jog PAV programa buvo pateikta visuomenei susipažinti 2012 m. rugpjūčio mėn., apie tai visuomenė informuota pateikiant skelbimą Jurbarko rajono savivaldybės skelbimų lentoje bei Jurbarko rajono laikraštyje „Šviesa“ (2012 m. rugpjūčio 4 d., Nr.60 (7683), PAV programos prieduose patiekta šio skelbimo kopija.

Vadovaujantis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo (Žin., 2005, Nr.93-3472; 2011, Nr.108-5122) 18 straipsniu, Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas apie parengtą PAV programą, prieš pateikdamas ją nagrinėti PAV subjektams, turi pranešti visuomenei 14 punkte nurodytą informaciją **miesto (-ų) ar rajono (-ų), kuriame planuojama vykdyti ūkinę veiklą, spaudoje, o dėl planuojamos ūkinės veiklos, kuri jrašyta į Planuojamas ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ir respublikinėje spaudoje, esant galimybei, – per radijų ir televiziją, užsakovo tinklalapyje.** Planuojama ūkinė veikla nejrašyta į Planuojamas ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą, todėl **informacijos skelbimas ir respublikinėje spaudoje nereikalingas.**

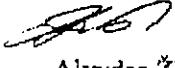
Jūsų žiniai, planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, žinodamas, kad Girdžių hidroelektrinės statyba, kaip nė vienos kitos hidroelektrinės, yra išskirtinai visuomeniškai jautrus projektas, savo iniciatyva visuomenei paskelbė informaciją apie planuojamą ūkinę veiklą ir respublikinėje spaudoje (laikraštyje Lietuvos rytas, 2012-09- 04).

2. Kadangi Jurbarko rajono savivaldybės administracijos netenkina programos 4.1 ir 5.4 punktuose numatytais kraštovaizdžio vizualinės taršos sumažinimas pastačius hidroelektrinės pastatą, šis klausimas bus detaliau išnagrinėtas rengiant Girdžių HE poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą.

Pažymime, kad pagal PAV įstatymo 8 straipsnio 3 punktą, „**Programa nustato ataskaitos turinį, joje nagrinėjamus klausimus**“. Todėl Jūsų rašte pateikta pastaba, kad programe visiškai nėra išnagrinėtos kraštovaizdžio vizualinės taršos mažinimo priemonių alternatyvos yra nesavalaikis ir neatitinka PAV programos paskirties bei PAV įstatymo reikalavimų.

Atsižvelgiant į šią Jūsų pastabą, rengiant Girdžių HE poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą bus numatytiis kraštovaizdžio vizualinės taršos sumažinimo priemonių alternatyvos.

Prašome savo raštu pateikti išvadą, kad Girdžių hidroelektrinės poveikio aplinkai vertinimo programa su Jūsų institucija suderinta.

Alvydas Žibas
PAV dokumentacijos rengėjas

tel. 8-614-25057,
e-puštas alvydas.zibas@asu.lt

Aleksandro Stulginskio universitetas
Studentų g. 11, LT-53361,
Akademijos mstl., Kauno raj..